

Sygn. akt IX U 1789/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Łącka
Protokolant:	Joanna Metera

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 4 lipca 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołania E. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania E. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 24 sierpnia 2016 r. Znak (...)

1. **oddala odwołanie.**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. P. tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu wynagrodzenie w kwocie 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych 00/100) oraz 20,70 zł (dwadzieścia złotych 70/100) podatku VAT.**

Sędzia

Sygn. akt IX U 1789/16

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z 24 sierpnia 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., na podstawie art. 110 i art. 111 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odmówił ubezpieczonej E. W. (W.) prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury, gdyż nie spełnia warunków wskazanych w tych przepisach - wskaźniki wysokości podstawy wymiaru obliczone z zastosowaniem wariantów przewidzianych w przepisach, o których mowa powyżej, są niższe lub równe poprzednio obliczonemu.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od tej decyzji wskazując, że po przejściu na wczesną emeryturę pracowała powyżej 30 miesięcy na umowę o pracę. Podała, że w 2008r. przeszła na zwykłą emeryturę i ZUS przy jej wyliczaniu uwzględnił nową kwotę bazową tylko przy części socjalnej, a zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z maja 2008r. świadczenie emerytalne należało przeliczyć z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej zarówno do części socjalnej jak i stażowej.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie podtrzymując stanowisko zaprezentowane w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy odniósł się także do treści powołanego przez ubezpieczoną orzeczenia Sądu Najwyższego, wskazując, że orzeczenie z 8.05.2008r. zapadło przy zupełnie odmiennym stanie faktycznym – w jednostkowej sprawie. Organ rentowy wskazał natomiast na uchwałę Sąd Najwyższego z 10.09.2009r. (I UZP 6/09), w której Sąd Najwyższy uznał, że kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę na podstawie art. 27 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach... przez osobę mającą ustalone prawo do wcześniejszej emerytury, która podlegała co najmniej trzydziści miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, uwzględnia się tylko do obliczenia części socjalnej później ustalonej emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 tej ustawy).

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił, co następuje :

Ubezpieczona urodziła się (...)

Od 01.01.2003r. uprawniona był do emerytury w związku z osiągnięciem 55 lat. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury został ustalony w oparciu o zarobki z 10 lat kalendarzowych, tj. 1989-1998 i wyniósł 81,21%.

Ubezpieczona, po przyznaniu prawa do świadczenia kontynuowała zatrudnienie i (...)złożyła wniosek o ustalenie prawa do emerytury po przepracowaniu co najmniej 30 miesięcy z zastosowaniem kwoty bazowej obowiązującej w dacie zgłoszenia wniosku.

Decyzją z 07.04.2008r. organ rentowy, w związku z ukończeniem przez ubezpieczoną 60 lat, przyznał ubezpieczonej prawo do świadczenia na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach... od (...) Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 81,21 % ustalony w oparciu o zarobki z 10 lat kalendarzowych, tj. 1989-1998. Ustalając wysokość emerytury organ rentowy przyjął kwotę bazową do części socjalnej emerytury obowiązującą na dzień złożenia wniosku. Ubezpieczona złożyła odwołanie od tej decyzji domagając się zastosowania nowej kwoty bazowej zarówno do części socjalnej jak i stażowej. Prawomocnym wyrokiem tut. Sądu z 11.05.2009r. , sygn. akt IX U 4152/08, oddalił odwołanie ubezpieczonej.

W dniu (...). ubezpieczona złożyła w organie rentowym wniosek o przeliczenie emerytury z uwzględnieniem nowej kwoty bazowej.

W rozpoznaniu wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję na podstawie art. 110 i 111 ustawy o emeryturach i rentach... Przy obliczaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia organ rentowy przyjął kwoty minimalnego wynagrodzenia, za okresy zatrudnienia, za które nie zostały udokumentowane wynagrodzenia, tj. od 01.07.1967r. do 30.09.1968r., od 02.11.1968r. do 30.08.1970r., od 03.06.1971r. do 30.06.1975r., od 12.09.1975r. do 15.11.1975r., od 15.12.1975r. do 31.12.1975r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru obliczony został z uwzględnieniem wynagrodzeń uzyskanych z 20 lat kalendarzowych z całego okresu zatrudnienia, tj. z lat 1976-1998 wyniósł 79,54%, a z 10 lat kalendarzowych 79,02%.

Ubezpieczona w okresach, za które nie zostały udokumentowane wynagrodzenia była zatrudniona: od 01.07.1967r. do 30.09.1968r. w Zakładach (...) S.A. – Kopalni (...) w S., od 02.11.1968r. do 30.08.1970r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w S. – Komunalna Rozlewnia Gazu Płynnego (...) 3, od 03.06.1971r. do 30.06.1975r. w KWK (...) w J., od 12.09.1975r. do 15.11.1975r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) i od 15.12.1975r. do 31.12.1975r. w Przedsiębiorstwie (...) w J..

Po przyznaniu prawa do emerytury w 2008r. ubezpieczona podlegała ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia w:

- Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w J. od 15.08.1998r. do 31.12.199r. i od 2000r. do 31.12.2001r.,
- Przedsiębiorstwie (...) w J. od 01.06.1994r. do 31.12.2002r.,
- Przedsiębiorstwie (...) w likwidacji w J. od 10.01.2003r. do 31.07.2006r.

(dowód: akta organu rentowego, akta tut. Sądu o sygn. IX U 4152/08, akta osobowe i zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z okresu zatrudnienia ubezpieczonej w KWK (...) k 66 a. s., akta osobowe oraz kartoteka zarobkowa ubezpieczonej z okresu jej zatrudnienia w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w S. – (...) Rozlewni Gazu Płynnego „ (...)”, akta osobowe oraz kartoteka zarobkowa ubezpieczonej z okresu jej zatrudnienia w Kopalni (...) - Zakłady (...) S.A. od 1.07.1967r. do 30.09.1968r. k. 61-63 a.s., zeznania ubezpieczonej złożone na rozprawie 11.04.2017r., protokół elektroniczny rozprawy k. 34 a.s.)

Zarobki ubezpieczonej wyliczone przez biegłego za lata 1967-1975 wynoszą: 1967r. – 6800zł, 1968r. – 16 762zł, 1969r. – 22 027zł, 1970r. – 16 024zł, 1971r. – 11 787zł, 1972r. – 21 645zł, 1973r. – 23 030zł, 1974r. – 26 070zł, 1975r. – 18 423zł.

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 20 wybranych latach ubezpieczona uzyskała w latach 1969, 1972, 1977-1980, 1982-1986, 1989-1992, 1994-1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z tych lat wynosi 80,75% .

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 10 kolejnych latach wybranych z ostatnich 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o ponowne przeliczenie emerytury ubezpieczona uzyskała w latach 1996-2005. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z tych 10 lat wynosi 52,07% .

Najkorzystniejsze wynagrodzenie w 10 kolejnych latach wybranych z ostatnich 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą, tj. z lat 1982-2001 ubezpieczona uzyskała w latach 1989-1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z tych lat wynosi 81,21%. Wskaźnik ten jest również najkorzystniejszy dla 10 lat wybranych z 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o emeryturę w związku z osiągnięciem wieku 60 lat, tj. 10 lat wybranych z lat 1998-2007.

(dowód: opinia biegłego sądowego z zakresu emerytur i rent mgr K. S. k. 88-93 a.s.)

Strony nie wniosły zastrzeżeń do opinii biegłego.

Przy ocenie materiałów sprawy Sąd kierował się zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w art. 233 § 1 kpc. Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, jako że sporządzone zostały one przez uprawnione podmioty w ramach ich obowiązków.

Sąd w pełni oparł swoje ustalenia na opinii biegłego sądowego z zakresu emerytur, rent. Opinia miała charakter szczegółowy i wyczerpujący, została sporządzona w sposób fachowy i rzetelny. Biegły ustalił wynagrodzenia ubezpieczonej za okresy, za które organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne na podstawie dokumentacji znajdującej się aktach organu rentowego, dokumentacji osobowej i płacowej ubezpieczonej z uwzględnieniem zeznań ubezpieczonej oraz na podstawie przepisów branżowych obowiązujących.

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, logiczny i przekonujący, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonej nie zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wysokości emerytury ubezpieczonej, ostatecznie po ustaleniu wysokości osiąganego wynagrodzenia w latach 1967-1975.

Zgodnie z treścią art.110 ust.1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.) wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%.

3. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Z kolei z treści art. 111 ust. 1 powołanej ustawy wynika, że wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie pozwoliło na ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonej za okresy jw., a następnie przyjęcie podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w następującej wysokości: 1967r. – 6800zł, 1968r. – 16 762zł, 1969r. – 22 027zł, 1970r. – 16 024zł, 1971r. – 11 787zł, 1972r. – 21 645zł, 1973r. – 23 030zł, 1974r. – 26 070zł, 1975r. – 18 423zł.

Ostatecznie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury wyniósł:

- w 20 wybranych latach (1969, 1972, 1977-1980, 1982-1986, 1989-1992, 1994-1998) - 80,75% ,

- w 10 kolejnych latach wybranych z ostatnich 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o ponowne przeliczenie emerytury (1996-2005) - 52,07%,

- w 10 kolejnych latach (1989-1998) wybranych z ostatnich 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o emeryturę wcześniejszą (1982-2001) - 81,21%,

- w 10 latach wybranych z 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o emeryturę w związku z osiągnięciem wieku 60 lat, tj. 10 lat wybranych z lat 1998-2007 - 81,21%.

Z powyższego wynika, że w żadnym z wariantów wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego, tj. od 81,21%, i w tej sytuacji ubezpieczona nie spełnia warunków do przeliczenia emerytury określonych w powołanych przepisach art. 110 i art. 111.

Za takim stanowiskiem przemawia jednoznacznie dopuszczona w sprawie opinia biegłego sądowego, gdy strony nie wnosiły zastrzeżeń do jej treści, ostatecznych ustaleń i wniosków, gdy Sąd w pełni podzielił tę opinię uznając ją za przekonującą jako wydaną w oparciu o fachową wiedzę, na podstawie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ubezpieczeń społecznych, przepisów płacowych, a także wydaną na podstawie dokumentacji osobowej i płacowej ubezpieczonej.

Dodać należy, iż w sytuacji jw., tj. przy nie spełnieniu warunków określonych w art. 110 powołanym powyżej, przepisy z zakresu ubezpieczeń społecznych nie przewidują możliwości przeliczenia świadczenia z zastosowaniem nowej kwoty bazowej do całości świadczenia.

Natomiast decyzją z 07.04.2008r. organ rentowy ustalił wysokość emerytury ubezpieczonej przyjmując kwotę bazową do części socjalnej emerytury obowiązującej na dzień złożenia wniosku, w oparciu o przepis art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach..., gdyż ubezpieczona po nabyciu uprawnień do emerytury wcześniejszej w 2003r. podlegała co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu. Takie ustalenie jest możliwe w sytuacji nabycia prawa do nowej emerytury, z innej podstawy prawnej – w przypadku ubezpieczonej na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach..., w związku z ukończeniem przez ubezpieczoną 60 lat. Zastosowanie nowej kwoty bazowej w takiej sytuacji jest możliwe wyłącznie do części socjalnej emerytury, co wynika z przepisów prawa a także rzecznictwa Sądu Najwyższego. Nadto sprawa z odwołania ubezpieczonej od decyzji z 07.04.2008r. została prawomocnie osądzona przez tut. Sąd -wyrok z 11.05.2009r. , sygn. akt IX U 4152/08.

Mając powyższe na uwadze Sąd z mocy art. 477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

W pkt 2 wyroku Sąd z mocy art.98 §1 i §3 kpc w zw. z §15 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (j.t. Dz.U. 2016r., poz. 1714ze zm.) zasądził od Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach na rzecz adwokata A. P. (P.) kwotę 90,00zł, plus 23% podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego udzielonego z urzędu

SSO Mariola Łącka